

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

THE FACTORS INFLUENCING EDUCATIONAL EFFECTIVENESS RESULT OF SPECIAL EDUCATION
CENTER UNDER OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

พัชญ์พลิน สุวรรณโรจน์¹, วรสิทธิ์ รัตนวรหะ² และ มานะ สินธุวงษานนท์³
Phatpalin Suwanroj¹, Worasit Ratanawaraha² and Mana Sinthuwongsanon³

(Received: April 2, 2025; Revised: August 26, 2026; Accepted: August 27, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา (2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา และ (4) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และ ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 216 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษามีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.97 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.96 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกได้แก่ ด้านผู้บริหาร รองลงมาคือ ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

2) ประสิทธิผลการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกได้แก่ ด้านงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ($r = 0.33 - 0.41$) และมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านผู้บริหาร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.25 0.20 และ 0.17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาได้ร้อยละ 24.00

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, ศูนย์การศึกษาพิเศษ

¹⁻³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล / Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Thailand.

Corresponding author Email address: Phatphalin_Suw@vu.ac.th

Abstract

This research seeks to: (1) study the factors impacting educational management (2) evaluate the efficacy of educational management (3) investigate the correlation between factors influencing educational management and (4) identify elements that facilitate the success of educational administration. The research data were collected from a purposive sample of 10 administrators and 216 teachers from various special education centers. The research instruments comprised questionnaires that addressed factors affecting educational management in these special education centers, with an overall reliability score of 0.97. Additionally, questionnaires focused on the effectiveness of educational management, which achieved an overall reliability score of 0.96. The assessment utilized a five-level rating scale. Statistics used in data analysis include percentage, mean, and standard deviation, as well as hypothesis testing using Pearson's Product Moment Correlation Coefficient (r) and Stepwise Multiple Regression Analysis. Results

1) Overall, factors influencing educational management were found to be at a high level. When considering each specific aspect, all were rated at a high level. The highest mean was observed for the administrative factor, followed by the student-related factor and the environmental factor, respectively.

2) Educational management's overall effectiveness is high. When examined by specific aspects, each component showed a high level of effectiveness, with the highest mean reported for the budgeting aspect, followed by personnel management and general administration, in descending order.

3) The interrelationships among factors influencing educational management were found to be moderately positive. Correlation coefficients ranged from 0.33 to 0.41, indicating statistically significant associations at the 0.01 level.

4) The primary factors influencing educational management were identified as teachers, students, and administrators factors, with standardized regression coefficients (β) of 0.25, 0.20, and 0.17, respectively. Each of these factors was statistically significant at the 0.01 level. Collectively, these factors accounted for approximately 24% of the variance in the effectiveness of educational management.

Keyword : Factors, Special Education Center

กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง และมี คุณภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับต้องมีการบริหารจัดการที่เข้มข้นเอาจริงเอาจังในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เป็นโครงสร้างองค์กร ภารกิจขององค์กร และพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กร

เนื่องจากจากหลักเกณฑ์และข้อจำกัดของสถานศึกษา หรือนักจิตวิทยา หรือแพทย์ ซึ่งพบว่าการบริหารของศูนย์การศึกษาพิเศษ ต้องกำหนดนโยบายที่มีมาตรฐานหลายด้าน ๆ ด้านการวางแผน ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ เพื่อให้เกิดการบริหารงาน ที่มีความสมบูรณ์ หากเกิดปัญหาหรือความไม่พร้อมในเชิงบริหารจะทำให้ส่งผลกระทบต่อปัจจัยการจัดการศึกษาของครูเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เช่น ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อม เพื่อโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขพร้อมทั้งเกิดการพัฒนารูปแบบอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล
ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 5 ศูนย์ ปีการศึกษา 2567 จำนวน จำนวน 15 คน
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 5 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2567 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์ละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง
ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์ละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 10 คน และ ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 216 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง

ประสบการณ์ในการทำงาน และ ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัด ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 5ระดับ ได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00 และ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และรายด้านอยู่ระหว่าง 0.89-0.97 และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00 และ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 และรายด้านอยู่ระหว่าง 0.87-0.93

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปได้ ดังนี้

1.การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยส่งผลต่อการจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านผู้บริหาร	4.23	0.58	มาก
2. ด้านผู้สอน	4.13	0.56	มาก
3. ด้านผู้เรียน	4.22	0.63	มาก
4. ด้านสภาพแวดล้อม	4.15	0.68	มาก
โดยรวม	4.18	0.47	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกได้แก่ ด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาคือ ด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 4.22$) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 4.13$)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม ภาพรวม และรายด้าน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลการจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านวิชาการ	4.12	0.55	มาก
2. ด้านงบประมาณ	4.44	0.38	มาก
3. ด้านบริหารงานบุคคล	4.23	0.48	มาก
4. ด้านบริหารงานทั่วไป	4.17	0.46	มาก
โดยรวม	4.24	0.28	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิผลการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกได้แก่ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.23$) และด้านบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.12$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(Y)
(X ₁)	1.00	0.39**	0.50**	0.42**	0.37**
(X ₂)	-	1.00	0.45**	0.38**	0.41**
(X ₃)	-	-	1.00	0.55**	0.40**
(X ₄)	-	-	-	1.00	0.33**
(Y)	-	-	-	-	1.00

** $p < 0.01$

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ($r = 0.33 - 0.41$) และมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่งผลต่อการจัดการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงาน

การศึกษาพิเศษ โดยเรียง ลำดับจากความสัมพันธ์มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้สอน (X_2) $r = 0.41$ ด้านผู้เรียน (X_3) $r = 0.40$ ด้านผู้บริหาร (X_1) $r = 0.37$ และ ด้านสภาพแวดล้อม (X_4) $r = 0.33$

4.ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยค่าเอฟ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตัวพยากรณ์	R	R^2	R^2_{adj}		p	R^2_{chang}	SE_{est}
X_2	0.41	0.17	0.16	44.87	0.00**	0.172	0.26
$X_2 X_3$	0.48	0.23	0.22	17.22	0.00**	0.061	0.25
$X_2 X_3 X_1$	0.50	0.25	0.24	5.93	0.00**	0.021	0.24

** $p < 0.01$

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา คือ ด้านผู้สอน (X_2) ด้านผู้เรียน (X_3) และ ด้านผู้บริหาร (X_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.50 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.25 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ 0.24 โดยปัจจัย ด้านผู้สอน (X_2) ด้านผู้เรียน (X_3) และ ด้านผู้บริหาร (X_1) มีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2_{adj}) เท่ากับ 0.24 หรือร้อยละ 24.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ร้อยละ 24.00

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากอยู่ในอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้มีความสำคัญในความสำเร็จและความอยู่รอดของสถานศึกษาเพราะถ้าผู้บริหารมีคุณภาพก็สามารถพัฒนาสถานศึกษาและผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระวัฒน์ วงกะ (2558) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตจังหวัดภาคเหนือ สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร

พฤติกรรมของครู และการบริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ วรณิศา โมราบุญ (2558) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะต้องอาศัยปัจจัยด้านต่างๆ เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการให้สำเร็จ ศูนย์การศึกษาพิเศษ อาจมีงบประมาณ ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น ตามแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในการบริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และ ด้านบริหารงานทั่วไป เพราะศูนย์การศึกษาพิเศษต้องดำเนินงานตามโครงการการปฏิรูปการศึกษา โดยทำโรงเรียนให้มีสภาพที่น่าอยู่ สามารถจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สร้างความพึงพอใจให้กับสังคมว่าผู้เรียนได้พัฒนาเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม นำความรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษาและสังคมต้องการ ผลวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ผกามาศ วิโสรัมย์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยสนับสนุนมีความ สัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยเรียงลำดับจากความสัมพันธ์มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้บริหาร และ ด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนทำการสอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กปฏิบัติจริงเสริมด้วยเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์ และยอมรับฟังคำแนะนำจากเพื่อนร่วมงานและนักเรียน ผลวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณิศา โมราบุญ (2558) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความ สัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และงานวิจัยของ สุพัตรา ชันทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 2 ผลวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน พบว่า ในแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และ ด้านผู้บริหาร โดยรวมส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจเป็น

เพราะว่า ปัจจัยด้านผู้สอน ที่ถูกคัดเลือกเข้ามาเป็นอันดับแรก มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จต่อตัวนักเรียนนั้น ด้านตัวผู้สอนเป็นตัวแปรหลักที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องเป็นผู้จัด รูปแบบการจัดการศึกษาในห้องเรียน และนอกห้องเรียนแก่ผู้เรียนในรูปแบบถูกต้องและเหมาะสมแก่ผู้เรียน แต่ละบุคคลเพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิผลทางการเรียนสูงสุด เพราะฉะนั้น ผู้สอนส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดการศึกษาอย่างมาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร และคณะ (2556) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน พบว่า ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน และงานวิจัยของ สุพัตรา ชันทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน พบว่า ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ผู้วิจัยได้นำผลของการวิจัยใน แต่ละด้าน มาเสนอแนะ โดยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มาเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ในการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัย

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ด้านผู้สอน ครูผู้สอนควรนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ด้านผู้เรียน ผู้เรียนควรมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม สถานศึกษาควรจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.5 ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ สถานศึกษาควรจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน

1.6 ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรมีแผนงานที่แสดงการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ

1.7 ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ด้านบริหารงานบุคคล สถานศึกษาควรส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา

1.8 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ด้านบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาควรจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษด้านสภาพแวดล้อม เพื่อให้ทราบสาเหตุที่หลากหลายมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ควรศึกษาสาเหตุประสิทธิผลของการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ ด้านวิชาการ เพื่อให้ทราบสาเหตุที่หลากหลายมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 27. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จิระวัฒน์ วังกะ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตจังหวัดภาคเหนือ
สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ผกามาศ วิโสรัมย์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์. (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์), บุรีรัมย์.
- มะลิวัลย์ จิตรอารุณ. (2550). ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัด
แม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก.
ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์.
- วรรณิศา โมราบุญ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต),
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร และคณะ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุพัตรา ชันทอง. (2562). แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร,
กรุงเทพฯ.